

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การบริหารการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรี ตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา
ชื่อนักศึกษา	พระพิภพ แพงท้าว
รหัสประจำตัว	56B73330104
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ ทรายแก้ว
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.พระมหาสหัส ฐิตสาโร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสภาพการณ์ ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรี 2) ศึกษาการบริหารการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรีตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา และ 3) เสนอแนะแนวทางการบริหารการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรีตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ดำเนินการโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 28 รูป/คน ประกอบด้วย บุคลากรสนับสนุนคณะสงฆ์ จำนวน 4 คน พระสังฆาธิการ จำนวน 7 รูป พระฝ่ายเผยแผ่ จำนวน 12 รูป พุทธศาสนิกชนและนักวิชาการด้านศาสนาพุทธ จำนวน 5 คน โดยเลือกมาได้แบบเจาะจง และจัดการสนทนากลุ่ม จำนวน 1 กลุ่ม มีผู้ร่วมสนทนาจำนวน 12 คน ประกอบด้วย บุคลากรสนับสนุนคณะสงฆ์ จำนวน 2 คน พระสังฆาธิการ จำนวน 3 รูป พระฝ่ายเผยแผ่ จำนวน 5 รูป พุทธศาสนิกชนและนักวิชาการด้านศาสนาพุทธ จำนวน 2 คน และได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

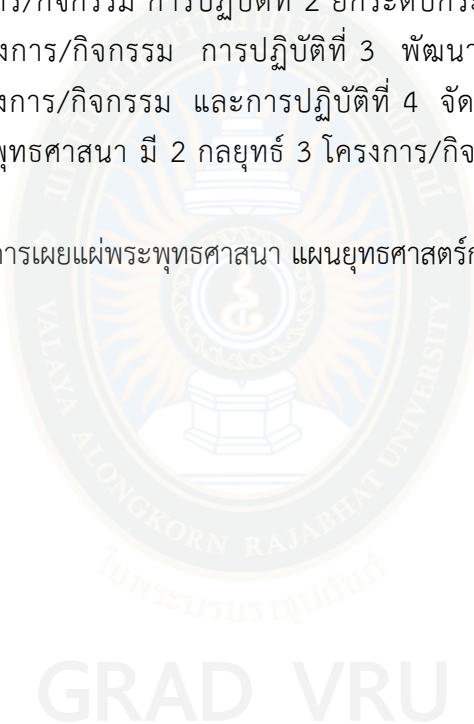
1) สภาพการณ์ ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรี มี 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ด้านบุคลากรด้านการเผยแผ่ มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการ (2) ด้านการบริหารจัดการภายในองค์กร ขาดแผนด้านการเผยแผ่ที่ชัดเจน จำนวนภาคีเครือข่ายมีน้อย ขาดฐานข้อมูลที่เป็นระบบ (3) ด้านเทคนิคการเผยแผ่ พระสงฆ์ยังคงใช้เทคนิคการเผยแผ่แบบเดิม ๆ ขาดนวัตกรรมด้านการเผยแผ่ที่ทันสมัย และ (4) ด้านงบประมาณสนับสนุนขาดงบประมาณด้านการเผยแผ่ งานด้านการเผยแผ่ยังเป็นไปในรูปแบบเก่าและไม่ทันสมัย

2) การบริหารการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรีตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ (1) ปัญหาด้านบุคลากร มีการดำเนินการด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การปลูกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนาให้เข้มแข็ง และกลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มศักยภาพทางปัญญาของศาสนบุคคล (2) ปัญหาด้านการบริหารจัดการภายใน มีการดำเนินการด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมวิชาการให้ทันสมัย (3) ปัญหาด้านเทคนิคการเผยแพร่ มีการดำเนินการด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถของศาสนบุคคล กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาให้เข้มแข็ง และ (4) ปัญหาด้านงบประมาณสนับสนุน มีการดำเนินการด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 บริหารศาสนสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 2 การจัดหาแหล่งงบประมาณ สนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนาจากภาครัฐและเอกชน

3) แนวทางการบริหารการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรีได้ตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาที่เหมาะสม ประกอบด้วย การปฏิบัติ 4 ประการ 10 กลยุทธ์ 23 โครงการ/กิจกรรม คือ การปฏิบัติที่ 1 สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา มี 2 กลยุทธ์ 8 โครงการ/กิจกรรม การปฏิบัติที่ 2 ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน มี 4 กลยุทธ์ 8 โครงการ/กิจกรรม การปฏิบัติที่ 3 พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ มี 2 กลยุทธ์ 4 โครงการ/กิจกรรม และการปฏิบัติที่ 4 จัดหาทรัพยากรให้เพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา มี 2 กลยุทธ์ 3 โครงการ/กิจกรรม

คำสำคัญ : การบริหารการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

Thesis Title	The Administration of Buddhism Dissemination of Sangha in Nonthaburi Province Based on the Strategic Plan for the Reform of Buddhism Affairs
Student	Phra Phiphop Phangtaw
Student ID	56B73330104
Degree	Doctor of Public Administration
Field of Student	Public Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Supot Saikaew
Thesis Co-Advisor	Associate Professor Dr.Phramahasagas Titasaro

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the states, problems, and obstacles in Buddhism dissemination of Sangha in Nonthaburi province, 2) study the Buddhism dissemination administration of Sangha in Nonthaburi province based on the strategic plan for the reform of Buddhism affairs and 3) propose the appropriate guidelines for the Buddhism dissemination of Sangha in Nonthaburi province based on the strategic plan for the reform of Buddhism affairs. This study was a qualitative research and was conducted by studying the documentary concerned, observation, in-depth interview. The data were collected from 28 key informants / persons consisted of 4 Sangkha supporting personnel, 7 Sangkhathikarn monks, 12 dissemination monks, 5 Buddhism fellows and academicians. They were selected purposively. A focus group discussion was organized with 12 participants consisted of 2 Sangkha supporting personnel, 3 Sangkhathikarn monks, 5 dissemination monks, 2 Buddhism fellows and academicians. They were selected purposively. The data analysis was conducted using content analysis.

The research results revealed that:

1) The states, problems and obstacles in the Buddhism dissemination of Sangha in Nonthaburi province, consisting 4 issues: (1) the dissemination monks were insufficient, (2) the internal management lacked clear dissemination plans. There was a few partners and lacked systematic database, (3) the technical dissemination, the monks still used the former technique and lacked modern innovations, and (4) the budget for dissemination, the dissemination budget was not enough and not up to date.

2) The Buddhism dissemination administration consisting 4 issues; (1) personnel problems was conducted using 2 strategies, namely strategy

1: cultivate the faith in Buddhism strongly, strategy 2: increase the Intellectual capacity of personnel (2) internal management problems was conducted using 4 strategies, namely strategy 1: collaborate with network partners for achieving success, 2: develop good governance system in the operation, 3: modernize the information system and. 4: develop modern Buddhist curriculum and academic innovation, (3) problems in dissemination techniques was conducted using 2 strategies; namely 1) increase the capacity of Buddhism fellows, 2) strengthen the Buddhism knowledges, and (4) supporting budget problems was conducted using, 2 strategies, namely 1) manage the religious properties efficiently, 2) search for supporting budgets from the public and private sectors.

3) The appropriate guidelines for the Buddhism dissemination administration of Sangha in Nonthaburi province based on the strategic plan for the reform consisting 4 operations, 10 strategies, 23 projects/activities; namely (1) create the stability of Buddhism composed of 2 strategies, 8 projects/activities, (2) step up the internal management process composed of 4 strategies, 8 projects/activities, (3) develop Buddhist learning organization composed of 2 strategies, 4 projects/activities, and (4) provide sufficient resources for driving the Buddhism activities composed of 2 strategies, 3 projects/activities.

Keywords: Administration of Buddhism Dissemination, the Strategic Plan for the Reform of Buddhism Affairs.

GRAD VRU